

DE INTERNATIONALE BESTSELLER

ANNE JACOBS

HET WEESMEISJE

*Een schitterende villa,
een machtige familie en
een donker geheim...*

X
ANDER

ROMAN

I

Augsburg, herfst 1913

1

NADAT ZE DE JACOBPOORT achter zich had gelaten, werden haar passen steeds trager. Hier, aan de oostelijke stadsrand, doemde een andere wereld op. Niet zo stil en vertrouwd als de steegjes in de benedenstad, maar rumoerig en gewelddadig. De fabrieksgebouwen lagen als middeleeuwse vestingen in de graslanden tussen de beekjes, elk omgeven door een muur, zodat onbevoegden het terrein niet konden betreden en er geen arbeider aan het toezicht ontsnapte. Binnen deze vestingen vibreerde het onafgebroken en was het altijd lawaaierig, de schoorstenen bliezen zwarte rook uit, de machines in de hallen ratelden dag en nacht. Marie wist uit ervaring dat je, als je hier werkte, een grijze kiezelsteen werd. Doof door het gedreun van de machines, blind door het opwarrelend stof, afgestompt door de leegte in je brein.

Het is je laatste kans!

Marie bleef staan en kneep haar ogen dicht tegen de zon terwijl ze naar Melzers textielfabriek tuurde. Een paar ramen schitterden in het ochtendlicht, alsof erachter een vuur brandde, maar de muren waren grijs en in hun schaduw leken de hallen bijna zwart. Maar de villa aan de andere kant straalde in rood baksteen, een sprookjesachtig Doornroosjeslot midden in een park dat in herfstkleuren gehuld was.

Het is je laatste kans! Waarom had juffrouw Pappert dat gister-

avond drie keer herhaald? Alsof voor Marie slechts de gevangenis of de dood restte als ze ook nu weer zou worden weggestuurd? Ze keek nog eens wat beter naar het mooie gebouw, maar het vervaagde voor haar ogen, mengde zich met de grasvelden en bomen van het park. Geen wonder, ze was nog zwak van de inwendige bloeding van drie weken geleden, bovendien had ze vanochtend van de opwinding nauwelijks een hap door haar keel kunnen krijgen.

Oké, dacht ze. Het is in ieder geval een mooi huis en ik hoef niet te naaien, maar ga andere dingen doen. En als ze me naar de overkant, naar de fabriek sturen, loop ik gewoon weg. Ik ga nooit meer twaalf uur per dag achter een door olie besmeurde, zwarte naaimachine zitten waarbij de draad constant breekt.

Ze trok de plunjezak aan haar schouder recht en liep langzaam naar de ingang van het park. De ouderwetse ijzeren poort met ineen-gestrelde bloemenranken stond uitnodigend open. De oprit slingerde door het park en eindigde op een geplaveid plein met in het midden een rond bloembed. Er was niemand te zien, maar van dichtbij leek de villa nog intimiderender, vooral de zuilengalerij die twee etages hoog was. Op de zuilen rustte een balkon met een stenen omlijsting – waarschijnlijk hield de directeur van de fabriek daarboven op oudjaarsavond een toespraak voor zijn arbeiders. Die keken dan vol eerbied naar hem en zijn in bontjas gehulde echtgenote op. Misschien kregen ze op feestdagen wel een gratis borrel of een glas bier. Vast en zeker geen bubbeltjeswijn; champagne dronk de directeur met zijn familie.

Ach, eigenlijk wilde ze hier niet werken. Ze keek naar boven, naar de wegtrekkende wolken, en het leek alsof het hoge bakstenen gebouw naar haar toe bewoog om haar te vermorzelen. Maar het was haar laatste kans. Ze had geen keuze. Marie bekeek de voorkant van de villa. Aan weerszijden van de zuilengalerij was een deur, dat waren de ingangen voor het personeel en de leveranciers.

Terwijl ze nadacht welke van de twee deuren ze zou nemen, hoorde ze achter zich het knetterende geluid van een automobiel. Een don-

kere limousine tufte dicht langs haar heen. Ze sprong geschrokken opzij en zag het gezicht van de chauffeur. Hij was nog jong en droeg een blauwe pet met klep met een goudkleurige kokarde erop.

Aha, dacht ze. Hij haalt vast de directeur op om hem naar zijn kantoor te brengen. Terwijl de fabriek maar een paar passen verderop ligt. Hooguit tien minuten lopen. Maar zo'n rijke pief gaat niet te voet, stel je voor dat zijn dure schoenen en nette mantel vies worden.

Nieuwsgierig en een beetje afgunstig staarde ze naar de brede voordeur onder de zuilen, die nu openging. Ze zag een dienstmeisje in een donkere jurk met een lichtgekleurd schortje om en een wit kapje op haar strak gekamde haar. Daarna twee dames, in lange mantels met zachte bontkragen gehuld, de een in donkerrood, de ander in lichtgroen. Ze droegen hoeden als droombeelden met bloemen en sluierstof, en toen ze in de limousine stapten zag ze de sierlijke enkellaarsjes van bruin leer. Een heer volgde de twee vrouwen – nee, dat kon niet de directeur van de fabriek zijn, daarvoor was hij veel te jong. Misschien de echtgenoot van een van de dames? Of de zoon des huizes? Hij droeg een korte bruine reismantel en een tas, die hij met een lichte beweging op het dak van de auto zwaaide voordat hij in de auto plaatsnam. Wat hupte die chauffeur belachelijk rond, terwijl hij de autoportieren opendeed en de dames zijn hand bood alsof ze niet zonder zijn hulp op de gepolsterde zittingen konden plaatsnemen. Ja, deze vrouwen waren beslist van suikergoed. Eén plensbui en ze waren opgelost en weggespoeld. Jammer dat het vandaag niet regende.

Toen de dames en heer in de wagen zaten, reed de chauffeur om het bloemperk heen, waarin rode asters, roze dahlia's en paarse heide bloeiden. Na deze rustige keermanoeuvre knetterde het gevaarte weer richting de poort. Hij reed zo dicht langs Marie, dat het voorste treeplankje haar wapperende rok aanraakte. Grijszeden mannenogen namen Marie met onverholen nieuwsgierigheid op. De jonge heer had zijn hoed afgezet, zijn nonchalant geknipte, krullende haar en blonde snor verleenden hem het uiterlijk van een onbezorgde student. Hij

glimlachte naar Marie, boog naar voren en zei iets tegen de dame in het rood, waarop ze allemaal begonnen te lachen. Moesten ze lachen om het slecht geklede meisje met de knapzak over haar schouder? Marie voelde een pijnscheut in haar borst en moest weer tegen de aandrang vechten om ter plekke rechtsomkeert te maken en terug naar het weeshuis te lopen. Maar ze had geen keuze.

De walm die de automobiel achterliet, stonk naar benzine en verbrand rubber, waardoor ze moest hoesten. Vastberaden liep ze om het bloembed heen naar de linkerzijingang en bewoog de zwart ijzeren deurklopper. Er gebeurde niets – waarschijnlijk was iedereen aan het werk, het was al tegen tien. Toen ze twee keer vergeefs geklopt had en al besloten had de deur gewoon open te maken, hoorde ze eindelijk voetstappen.

‘Jezusmina... dat is de nieuwe. Waarom doet niemand open? Ze durft niet naar binnen te komen, die meid...’

De stem klonk jong en schel. Marie herkende het dienstmeisje weer dat eerder voor de dames de voordeur had geopend. Het was een blozende meid met blond haar, sterk en gezond, er lag een naïeve glimlach op haar brede gezicht. Waarschijnlijk kwam ze uit een van de omliggende dorpen, ze was in ieder geval geen stadskind.

‘Kom binnen. Je hoeft je niet te schamen. Ben jij Marie, ja? Ik ben Auguste. Het tweede kamermeisje. Al ruim een jaar.’

Daar scheen ze enorm trots op te zijn. Wat een huis! Ze hadden twee kamermeisjes in dienst! Waar Marie eerder in dienst was geweest hadden ze al het werk, ook het koken en wassen, alleen moeten doen.

‘Goedendag, Auguste. Dank je wel voor je ontvangst.’

Marie daalde de drie treden in de smalle gang af. Wat raar. De rode bakstenen villa had talloze hoge en lage ramen, maar hier in het personeelsgedeelte was het zo donker dat je nauwelijks zag waar je je voeten zette. Maar waarschijnlijk kwam dat doordat haar ogen nog verblind waren door de felle ochtendzon.

‘Hier is de keuken. De kokkin zal je vast wel een kopje koffie en een broodje geven. Je ziet er uitgehongerd uit...’

Inderdaad. Vergeleken met de struise, van gezondheid blakende Auguste moest zij, Marie, er als een spook uitzien. Ze was altijd al dun geweest, maar na haar ziekte waren ook haar wangen ingeval- len, en bij haar schouders staken haar botten uit. Daardoor leken haar ogen nu twee keer zo groot dan anders en haar donkerbruine haar was zo weerbarstig als een bezem. Tenminste, dat had juffrouw Pappert gisteravond nog beweerd. Juffrouw Pappert was de direc- trice van het Weeshuis van de Zeven Martelaressen en zag eruit alsof ze elk martelaarschap zelf had doorstaan. Geholpen had het niet, juf- frouw Pappert was zo gemeen als een heks en zou vast ooit eeuwig in de hel branden. Marie haatte haar uit de grond van haar hart.

De keuken was een toevluchtsoord. Warm, licht en het geurde er heerlijk. Een ruimte die deed denken aan malse ham, vers brood en gebak, verrukkelijke pasteien, kippensoep en runderbouillon. Die naar tijm, rozemarijn en salie rook, naar dille en koriander, naar kruidna- gelbloesem en nootmuskaat. Marie stond bij de deur en staarde naar de lange tafel, waaraan de kokkin met allerlei voorbereidingen bezig was. Nu pas merkte ze hoe koud het buiten was geweest en ze begon te beven. Wat een heerlijk vooruitzicht om met een kopje koffie met warme melk naast het fornuis te zitten, de warmte te voelen, de geur van het goede leven in te ademen en daarbij langzaam van de hete koffie te nippen.

Een harde schreeuw deed haar ineenkrimpen. Die kwam kenne- lijk van een ouder uitzierende, tengere vrouw, die zojuist aan de an- dere kant de keuken binnen was gekomen en zodra ze Marie zag geschrokken achteruitdeinsde.

‘Heilige Maagd!’ kreunde ze en ze drukte beide handen tegen haar borst. ‘Daar is ze! God sta me bij. Precies zoals in de droom. Here Jezus Christus, bescherm ons tegen al het kwaad...’

De vrouw moest tegen de muur leunen waardoor ze een koperen pan van de haak stootte die op de betegelde keukenvloer kletterde. Marie stond stijf van de schrik.

‘Bent u nou helemaal gek geworden, Jordan?’ riep de kokkin boos.

‘U gooit mijn beste groentepan op de grond. God moge u bijstaan als er een deuk of zelfs een scheur in zit.’

De fragiele vrouw die zojuist met ‘Jordan’ was aangesproken, nam het gemopper van de kokkin nauwelijks waar. Zwaar ademend maakte ze zich van de muur los en greep met beide handen naar haar hoofd. Haar haren waren opgestoken en met een zwarte strik versierd. Ook haar blouse en rok waren zwart, daarbij droeg ze een kleine broche, een in zilver gevatte geslepen steen met de beeltenis van het hoofdje van een meisje.

‘Het... het is niets,’ fluisterde ze en ze legde haar beide handen tegen haar slapen, alsof ze hoofdpijn had. Alleen de vrouw des huizes had migraine, een bediende had ordinaire hoofdpijn en dat kwam dan door de drank en het niksen.

‘Zeker weer gedroomd, hè?’ bromde de kokkin en ze hengelde de pan onder de tafel vandaan. ‘Op een dag wordt u nog beroemd met uw dromen. Dan zal de keizer u tot zich roepen om zijn toekomst door u te laten voorspellen.’

Ze lachte luid, het klonk een beetje als het gemekker van een geit, maar niet boosaardig.

‘Ach, houd u toch op met die stomme grappen,’ verweerde Jordan zich.

‘Maar als u altijd over onheil droomt,’ ging de kokkin onverstoord verder, ‘dan zal de keizer u wel niet willen hebben.’

Marie stond tegen de deur geleund, haar hart ging tekeer en ze voelde zich ineens niet lekker. Geen van de twee vrouwen nam notie van haar. Jordan zei dat de juffrouw thee en gebak wenste en dat de kokkin moest voortmaken.

‘De juffrouw zal even geduld moeten hebben, ik moet eerst water opzetten.’

‘Het is altijd hetzelfde. Hier in de keuken wordt getreuzeld en ik ben degene die daarvoor door de juffrouw berispt word.’

Marie vond het vreemd dat de stemmen weliswaar meer opgewonden klonken, maar toch steeds zachter werden. Misschien kwam

het door het gefluit dat alle andere geluiden overstemde. Had de kokkin niet net nog gezegd dat ze eerst water op moest zetten? Waarom floot de ketel dan nu al?

‘Getreuzeld?’ hoorde ze de stem van de kokkin. ‘Ik moet een lunch voorbereiden en ook nog een taart bakken en voor vanavond een diner voor twaalf personen maken. En dat allemaal zonder hulp, omdat Gertie, dat domme wicht, weggelopen is. Als Auguste me niet af en toe een handje zou helpen... Ach, hemeltjelijef!’

‘Heilige Maagd, daar heb je het gedonder!’

Marie had nog snel willen gaan zitten, maar het was te laat. De grijze en lichtbruine tegels van de keukenvloer kwamen in razend tempo op haar af, toen werd alles zwart, stil en aangenaam gewichtsloos. Ze zweefde in een vredige, liefkozende duisternis. Alleen haar domme hart bonkte, schudde haar hele lichaam door elkaar waardoor ze begon te beven. Ze kon er niet mee ophouden, haar tanden klapperden, haar handen verkrampten.

‘Nou, dat ontbrak er nog maar aan. Een epilepsiepatiënt. Dan had ik toch liever Gertie met haar mannengezicht...’

Marie durfde haar ogen niet te openen. Ze moest flauwgevallen zijn. Dat was haar sinds haar inwendige bloeding niet meer overkomen. Had ze soms weer bloed gespuwd? O god, alsjeblijft niet. Ze was toen vreselijk geschrokken. Er was helderrood bloed uit haar mond gelopen. Verschrikkelijk veel. Zo veel, dat ze daarna niet meer kon staan.

‘Ach, dom mens, houd toch uw mond,’ bromde de kokkin. ‘Het meisje is volkomen uitgehongerd, geen wonder dat ze instort. Hier... neem dit kopje.’

Iemand pakte haar met een ruwe hand onder haar schouder beet en tilde haar bovenlichaam een beetje op. Ze voelde de warme rand van een beker aan haar lippen en rook koffie.

‘Drink maar, meid. Dan ben je zo weer op de been. Kom maar, neem maar wat. Een klein slokje.’

Marie knipperde met haar ogen. Vlak voor haar zag ze het brede, rode gezicht van de kokkin, niet mooi en bedekt met zweet, maar

vriendelijk. Daarachter herkende ze de magere gestalte van Jordan. De zilveren broche fonkelde op haar zwarte blouse en in haar gezicht zag ze afschuw.

‘Waarom helpt u haar erbovenop? Als ze ziek is zal juffrouw Schmalzler haar toch weer wegsturen. Het is goed zo. Heel goed zo. Zij brengt ongeluk als ze blijft. Zij brengt dit huis groot ongeluk, ik weet het...’

‘Zet u even thee, het water kookt.’

‘Dat is niet mijn taak!’

Marie besloot nu toch een paar slokken koffie te drinken, ook al gaf ze daarmee aan dat ze zich weer onder de levenden bevond, wat ze graag nog even verborgen had gehouden. Maar ze kon de aardige kokkin niet zo laten zitten. En gelukkig leek het erop dat ze geen bloed gespuwd had.

‘Zo,’ mompelde de kokkin tevreden. ‘Gaat het weer?’

Marie werd misselijk van de sterke, bittere drank. Ze liet haar hoofd terugvallen en glimlachte moeizaam.

‘Gaat wel... Dank u wel voor de koffie...’

‘Blijf nog even liggen. Als het weer beter met je gaat, krijg je iets behoorlijks te eten.’

Marie knikte gehoorzaam, hoewel het idee van een broodje of zelfs een kopje kippensoep haar maag deed knorren. De twee vrouwen hadden haar op een van de houten banken gelegd waarop de personeelsleden zaten als ze hun maaltijd nuttigden. Marie schaamde zich vreselijk vanwege dat stomme flauwvallen. Ze hadden haar met zijn tweeën moeten optillen en op de bank moeten leggen. En dan dat gepraat van Jordan. Die was vast niet helemaal goed snik. Zij, Marie, zou epileptisch zijn en de villa onheil bezorgen. Het was juist omgekeerd. De villa was een ongelukshuis, dat had ze vandaag meteen op de eerste dag ervaren en het zou haar te denken moeten geven. Laatste kans of niet, ze zou hier in geen geval blijven. Niet voor geld en goede woorden. En al helemaal niet vanwege het domme gezwets van juffrouw Pappert.

‘Wat doet u nou?’ krijste de kokkin. ‘De theekan mag nooit helemaal gevuld worden. God sta me bij, nu loopt alles over en zal de juffrouw mij ervoor verantwoordelijk houden!’

‘Als u uw werk had gedaan zoals het hoort, was het niet gebeurd. Ik ben tenslotte niet verantwoordelijk voor het theezetten. Ik ben kamenierster en geen keukensloof!’

‘Keukensloof? De hoogmoed is u van ver aan te zien. De hoogmoed en de domheid.’

‘Wat is hier beneden aan de hand?’ klonk Augustes heldere stem. ‘De juffrouw heeft al drie keer om haar thee geluid en is behoorlijk boos. En Jordan moet meteen naar boven komen...’

Marie zag dat het toch al kleurloze gezicht van de kamenierster nog een tintje bleker werd. Zijzelf kon haar hoofd nu al optillen, de misselijkheid was verdwenen.

‘Ik wist het gewoon,’ mompelde Jordan onheilspellend. Terwijl ze zich met haar ruisende rok de keuken uit haastte, voelde Marie haar blik. Ze staaarde Marie aan alsof ze een gevaarlijk insect was.